

Sygn. akt **III C 1138/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa- Praga w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Konrad Gradek

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Joanna Roszczyk

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P. (1)

przeciwko L. B., Fundacji (...) sp. z o.o.

o ochronę dóbr osobistych

I. nakazuje pozwanym L. B., Fundacji (...) sp. z o.o. aby zaprzestali naruszania dóbr osobistych powódki J. P. (1) przez niezwłoczne usunięcie z serwisów internetowych artykułów pt.:

a) „(...)” autorstwa L. B. zamieszczonego pod adresem (...)

b) „(...)” rozpowszechnianego pod adresem (...)

II. zasądza od pozwanych L. B., Fundacji (...) sp. z o.o. solidarnie na rzecz powódki J. P. (1) kwotę 11.000 zł. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 2 listopada 2017r. do dnia zapłaty oraz kwotę 17.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 listopada 2018r. do dnia zapłaty;

III. zasądza od pozwanych L. B., Fundacji (...) sp. z o.o. na rzecz powódki kwotę 4465 zł. tytułem zwrotu części kosztów procesu;

IV. oddala powództwo w pozostałym zakresie.

Sygn. akt III C 1138/18

UZASADNIENIE

Powódka J. P. (1) w pozwie przedłożonym w dniu 2 lipca 2018 r. (data prezentaty BP k. 3) o ochronę dóbr osobistych przeciwko pozwanym solidarnie: Fundacji (...)i L. B., wniosła o:

1. nakazanie pozwanym zaprzestania naruszania dóbr osobistych powódki przez niezwłoczne usunięcie następujących artykułów:

a) p.t. (...), autorstwa L. B., zamieszczonego pod adresem: (...) rozpowszechnianego w serwisie internetowym pozwanych (...),

b) p.t. „(...)”, autorstwa L. B., zamieszczonego pod adresem: (...)

2. nakazanie zaniechania dalszych naruszeń dóbr osobistych przez rozpowszechnianie informacji dotyczących powódki, zawierających sugestie lub wyrażone wprost oskarżenia, jakoby jej działanie wyczerpywało znamiona „copyright trolling”;
3. nakazanie pozwanym usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych powódki przez złożenie oświadczenia o treści wskazanej w pkt. 3 pozwu na stronie internetowej fundacjaparagraf.pl w wersji, sposobie i czcionce szczegółowo określonym w ww. pkt. pozwu, w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku w sprawie, przez okres 30 dni od dnia opublikowania;
4. zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki kwoty 22.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną publikacją dwóch artykułów wskazanych w pkt. 1 a i b, wynikającą z zawinionego naruszenia przysługujących powódce dóbr osobistych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie z zapłatą, liczonymi od dnia 02 listopada 2017 r.;
5. zasądzenie od pozwanych zapłaty kwoty 1.000,00 zł na cel społeczny, tj. Stowarzyszenie (...) w W., wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie jak w pkt. 4;
6. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu wg. norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie powódka wskazała, że przedmiotowe artykuły dotyczące działalności zawodowej powódki opublikowane przez pozwanych zawierają nieprawdziwe i niepoparte żadnymi dowodami informacje, które znieważają powódkę i godzą w jej dobre imię. W rzeczonych artykułach powódka została przedstawiona, jako osoba wyłudzająca duże kwoty pieniężne zamieszczając w Internecie zdjęcia znanych osobistości ze świata polityki, nauki, sztuki, czy filmu, nie informując, że jest ich autorką, a następnie zarzucając osobom wykorzystującym ww. fotografie naruszenie jej praw autorskich (pozew k. 3-20).

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 11 października 2018 r. (data pieczęci UP k. 231) strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Argumentując swoje stanowisko pozwani wskazali, iż to nie oni są pomysłodawcami twierdzenia, że powódka uprawia „copyright trolling”. W tym zakresie pojawiało się wiele publikacji dotyczących powódki. W ocenie pozwanych informacja o dążeniu do czerpania korzyści finansowych z naruszania źle chronionych praw autorskich nie stanowi naruszenia jej dóbr osobistych (odpowiedź na pozew k. 199-206).

W piśmie procesowym z dnia 19 listopada 2018 r. powódka wniosła o dopozwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanych (...) sp. z o.o., wydawcy serwisu (...) oraz rozszerzyła powództwo poprzez zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powódki dodatkowej kwoty 33.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności liczonymi od dnia otrzymania odpisu pisma do dnia zapłaty oraz nakazanie pozwanym zaprzestania naruszania dóbr osobistych powódki przez niezwłoczne usunięcie następujących artykułów:

- 1.) „(...)”, zamieszczonego pod adresem (...)
- 2.) „(...)”, zamieszczonego pod adresem (...)
- 3.) „(...)”, zamieszczonego na stronie głównej (...)

Uzasadniając powyższe powódka wskazała, że pozwani dopuścili się w trakcie procesu nowych naruszeń w trzech kolejnych artykułach zamieszczonych na stronie (...) (pismo k. 243-257).

Ostatecznie powódka na rozprawie poprzedzającej publikację orzeczenia wniosła o zasądzenie od pozwanych na swoją rzecz kwoty 56.000,00 zł oraz nakazanie pozwanemu usunięcia wskazanych w pozwie artykułów, a także zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Stanowisko strony pozwanej nie uległo zmianie do czasu zamknięcia rozprawy w sprawie (skrótowy protokół k. 637).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Powódka jest zawodowym fotografem, która w ramach prowadzonej działalności zawodowej wykonywała portrety fotograficzne znanych osobistości ze świata kultury, nauki, polityki i innych obszarów życia publicznego. Jej prace były prezentowane na okładkach prestiżowych wydawnictw oraz były wydawane w autorskich albumach. Fotografie powódki były wystawiane na wielu wystawach zarówno w Polsce jak i za granicą.

(dowód: wydruk strony internetowej k. 68, k. 70-71, k. 75-76; wydruki okładek k. 69, 72-74).

Powódka udostępnia wykonane przez siebie fotografie na stronie internetowej pod adresem (...). Na przedmiotowej stronie powódka podaje cennik, w którym wskazuje stawki z tytułu korzystania ze zdjęć w Internecie.

(dowód: wydruk strony internetowej k. 62-66).

W sytuacji naruszenia praw autorskich powódki, przed skierowaniem sprawy na drogę sądową, wzywała ona naruszcycieli do zaniechania naruszania jej praw autorskich oraz negocjacji wynagrodzenia za wyrządzoną krzywdę.

(dowód: pisma wraz z umowami licencyjnymi k. 78-95).

W marcu 2017 r. na serwisie internetowym Fundacji (...), której prezesem jest L. B. opublikowano artykuł pt. (...), który został umieszczony pod adresem (...) W powyższym linku została zamieszczona treść pisma skierowanego do Sądu przez L. B., w którym wskazał on, że padł ofiarą podstępnych i nieetycznych praktyk J. P. (1), która świadomie zamieszcza w Internecie zdjęcia znanych postaci, bez jakiegokolwiek informacji, że jest ich autorką, a następnie pozywa naruszcycieli jej praw autorskich. Wyżej wymieniony wskazał, że J. P. (1) stosuje ten proceder szeroko i uczyniła sobie z niego zarobkowanie. Pod powyższym linkiem zostały zamieszczone artykuły sugerujące, jakoby powódka stosowała na szeroką skalę zjawisko tzw. copyright trollingu, polegającego na zwracaniu się przez twórcę do instytucji publicznych, zarzucając naruszenie praw autorskich poprzez udostępnienie dzieła. Twórca grożąc wysokim odszkodowaniem proponuje zawarcie ugody za mniejszą kwotę.

(dowód: wydruk artykułu k. 24-53; statut k. 110-112v; informacja z KRS k. 113-115v).

W dniu 2 listopada 2017 r. powódka, reprezentowana przez pełnomocnika, skierowała do pozwanej Fundacji (...) pismo wzywające do zaprzestania naruszania dóbr osobistych powódki przez niezwłoczne usunięcie przedmiotowych publikacji oraz wszelkich informacji identyfikujących powódkę, jako bohaterkę zebranych i opublikowanych na przedmiotowej stronie internetowej artykułów oraz do zaniechania dalszych naruszeń poprzez zaprzestanie rozpowszechniania szkalujących informacji dotyczących powódki, w tym zawierających sugestie lub wyrażone wprost oskarżenia, jakoby jej działanie wyczerpywało znamiona „copyright trollingu” i zawierających jej wizerunek oraz zapłaty kwoty 27.500,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wynikającą z zawinionego naruszenia dóbr osobistych powódki. Strona powodowa zakreśliła pozwanej termin 7 dni od doręczenia pisma na usunięcie wskazanych publikacji oraz zapłatę zadośćuczynienia.

(dowód: pismo k. 102-103; kserokopia pełnomocnictwa k. 103v; potwierdzenie nadania k. 104).

W dniu 10 listopada 2017 r. powódka, reprezentowana przez pełnomocnika, ostatecznie wezwała Fundację (...) do dokonania powyższych czynności zakreślając termin 7 dni od doręczenia przedmiotowego pisma.

(dowód: pismo 105-105v; potwierdzenie odbioru k. 106).

W dniu 29 listopada 2017 r. na powyższym serwisie internetowym zamieszczono artykuł pt. „(...)”, który został umieszczony pod adresem (...) Pod powyższym linkiem zamieszczono pismo skierowane przez pełnomocnika powódki do pozwanej Fundacji (...) stanowiące wezwanie do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych i do zapłaty oraz odpowiedź strony pozwanej na przedmiotowe pismo.

(dowód: wydruk artykułu k. 55-60).

Artykuły pozwanych były bez ograniczeń są dostępne w sieci Internet.

(dowód: wydruk strony internetowej k. 108).

Powódka w czerwcu 2018 r. złożyła przeciwko L. B. i Fundacji (...) pozew o ochronę dóbr osobistych.

Po złożeniu przedmiotowego pozwu, w październiku 2018 r. na stronie (...) zamieszczono zdjęcie powódki z podpisem „(...)” stanowiące link do artykułu.

(dowód: wydruk strony internetowej k. 258-261).

Ponadto na stronie pozwanej Fundacji (...), pod adresem (...) zamieszczono wpis o tytule „(...)”, w którym wskazano, że powódka już trzeci raz stara się zastraszyć pozwaną fundację. W artykule określano powódkę: „(...)”; „(...)”; „jej obrzydliwe praktyki”; „znalazła sobie kolejne pole do kasowania kawiora”. Pod przedmiotowym wpisem został zamieszczony wpis umieszczony wcześniej pod adresem (...)

(dowód: wydruk strony internetowej k. 262-295).

Na stronie pozwanej fundacji pojawił się również wpis „Odpowiedź fundacji”, zamieszczony pod adresem (...) w którym zamieszczono pismo stanowiące odpowiedź L. B. na pismo powódki, stanowiące wezwanie o zaprzestanie naruszania jej dóbr osobistych. Pod przedmiotowym wpisem został zamieszczony wpis uprzednio umieszczony pod adresem (...)

(dowód: wydruk strony internetowej k. 297-305).

Od ukazania się przedmiotowych artykułów zlecenia otrzymywane przez powódkę znacznie się ograniczyły. Jej dochody zmalały ok. trzykrotnie.

(dowód: zeznania powódki e-protokół z 06.09.2019 r. k. 638).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów.

Sąd dał wiarę dokumentom prywatnym na okoliczności określone dyspozycjami art. 245 k.p.c., albowiem nie wzbudziły one wątpliwości Sądu, co do czasu i miejsca ich powstania.

Sąd oparł swoje ustalenia o wydruki komputerowe stron internetowych serwisu fundacjaparagraf.pl oraz fundacja-paragraf.pl, które stanowią środek dowodowy, o jakim mowa w art. 308 k.p.c. w zw. z art. 309 k.p.c. Ten środek dowodowy świadczył o istnieniu zapisu komputerowego o określonej treści w chwili wydrukowania tekstu.

Żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności ww. dowodów, ani też nie zaprzeczyła ich prawdziwości w trybie przewidzianym w art. 252 k.p.c. w zw. z art. 308 k.p.c., a Sąd nie znalazł podstaw by kwestionować ich wiarygodność z urzędu.

Sąd ograniczył dowód z przesłuchania stron do przesłuchania powódki uznając, że zachodzą przesłanki z art. 299 k.p.c. w zw. z art. 302 § 1 k.p.c. W ocenie Sądu przeprowadzenie dowodu z przesłuchania pozwanych byłoby niecelowe i nie wносиło nic istotnego do sprawy. Pozwani nie kwestionowali okoliczności sprawy, spór stron wynikał z odmiennej interpretacji zdarzeń będących przedmiotem postępowania. Pozwani zajęli stanowisko w sprawie i przedstawili swoje twierdzenia w sposób wyczerpujący.

Zeznania powódki zostały ocenione jako w pełni wiarygodne, ponieważ były konsekwentne i logiczne, a przede wszystkim korespondowały z dokumentami zebranymi w sprawie. Na podstawie zeznań powódki Sąd ustalił w

szczególności okoliczności i zakres naruszenia dóbr osobistych powódki przez publikację artykułów na serwisach fundacjaparagraf.pl oraz fundacja-paragraf.pl, w tym przede wszystkim rozmiar doznanej przez nią krzywdy.

Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z treścią art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Stosownie do treści art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności żeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Zgodnie z treścią art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych Sąd powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustalić, czy działanie pozwanego było bezprawne. Bezprawność należy rozumieć, jako zachowanie sprzeczne z porządkiem prawnym lub zasadami współżycia społecznego. Dowód, że dobro osobiste zostało zagrożone lub naruszone, ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej na podstawie art. 24 k.c. Natomiast na tym, kto podjął działanie zagrażające dobru osobistemu innej osoby lub naruszające to dobro, spoczywa ciężar wykazania, że nie było ono bezprawne. Powyższe wynika z ogólnej reguły rozkładu ciężaru dowodu statuowanej przepisem art. 6 k.c., zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, oraz z brzmienia art. 24 k.c., który statuuje domniemanie bezprawności naruszenia dobra osobistego.

Materiał dowodowy sprawy pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że publikacje, zamieszczone na stronach internetowych Fundacji (...), pt. „(...)”, zamieszczone pod adresem (...) oraz pt. „(...)” rozpowszechnione pod adresem (...) naruszyły dobra osobiste powódki, w postaci jej godności, dobrego imienia, dobrej sławy, reputacji oraz zaufania potrzebnego do prowadzenia działalności publicznej.

Naruszenie dobrego imienia polega na pomówieniu o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć daną osobę w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. Może tu chodzić zarówno o rozpowszechnianie wiadomości określonej treści, która stanowi zarzut pod adresem jednostki, jak i wyrażanie ujemnej oceny jej działalności (Komentarz do art. 23 Kodeksu Cywilnego, Paweł Książak, Komentarz LEX 2009). Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 29 października 1971 roku (II CR 455/71, LEX nr 7004) „cześć, dobre imię, dobra sława człowieka są pojęciami obejmującymi wszystkie dziedziny jego życia osobistego, zawodowego i społecznego. Naruszenie czci może więc nastąpić zarówno przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego postępowania w życiu zawodowym, naruszające imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności”.

We wpisie umieszczonym pod adresem (...) strona pozwana zarzucała powódce, że celowo umieszcza w Internecie zdjęcia znanych osób ze świata kultury bez jakiegokolwiek informacji, że jest ich autorką, by wszczynać postępowania mające na celu odszkodowanie za korzystanie z tych zdjęć bez jej zgody. Opublikowane pod powyższym adresem pismo L. B. zawiera szereg sformułowań mających na celu przedstawienie powódki i prowadzonej przez nią działalności fotografa w jednoznacznie niekorzystnym świetle. Publikacja na temat powódki ma ogólnie jednoznacznie negatywny wymiar. Celem tej publikacji było przedstawienie powódki w negatywnym świetle, jako osoby działającej nieetycznie, wykorzystującej różne instytucje do czerpania z nich nieuzasadnionych dochodów. Pozwany w stosunku do powódki kieruje sformułowania: „podstępne nieetyczne praktyki J. P. (1)”, „napisała nieprawdę”, „kłamstwo jest metodą

wyłudzenia dużych pieniędzy”, „jej haniebna działalność”. Pod powyższym wpisem pozwany zamieścił artykuły, które miały uwiarygodnić rzekomo sprzeczną z zasadami etyki działalność powódki.

Z kolei we wpisie zamieszczonym pod adresem (...) w stosunku do powódki zostały użyte sformułowania obraźliwe, komentujące w niewybredny sposób jej wygląd, podważające jej zdolności do wykonywanego przez nią zawodu oraz zarzucające jej podejmowanie „obrzydliwych praktyk”.

Przy ocenie naruszenia dobrego imienia (art. 23 k.c.) należy mieć na uwadze, obok odczuć osoby żądającej ochrony prawnej, które mogą być subiektywne, także obiektywny odbiór wypowiedzi w opinii społecznej. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 28 listopada 2006 r., sygn. akt VI ACa 420/2006, LexPolonica nr 1333115, wskazał, że: „Sąd ustalając, czy nastąpiło naruszenie dóbr osobistych, winien bowiem ocenić, czy na skutek działania osoby, przeciwko której skierowane jest roszczenie, powód miał wystarczającą podstawę do negatywnych odczuć, przy czym uwzględnić należy nie tylko jego osobiste przeżycia, ale także przeciętną, obiektywną reakcję innych osób. Dla dokonania prawidłowej oceny nie bez znaczenia pozostaje także motywacja działania sprawcy.”

Sąd winien wziąć pod uwagę, nie tylko wewnętrzne odczucia osoby pokrzywdzonej, której ocenę należy uznać za utrudnioną, choćby ze względu na różną wrażliwość poszczególnych osób oraz problem miarkowania owego naruszenia przez osoby trzecie, ale to, jaką reakcję owo naruszenie wywołało lub może wywołać w społeczeństwie.

Nie pozostawia wątpliwości Sądowi, że wywołanie wrażeń, jakoby powódka działała niezgodnie z prawem, kierowała się postępowaniem nieetycznym, mającym na celu wyłudzenie pieniędzy, może wzbudzić w opinii potencjalnych klientów powódki jedynie negatywną ocenę. Przedmiotowe artykuły zostały umieszczone w sieci Internet, która ma szeroki zasięg i dostępu do nieograniczonej liczby osób. Osoby chcące skorzystać z usług powódki, wpisując jej nazwisko w wyszukiwarkę internetową natrafią na wpisy przedstawiające ją w wysoce negatywnym świetle, sugerującym niejako jej przestępczą działalność. Odbija się to tym samym automatycznie na wizerunku powódki, jako fotografki, jej dobrym imieniu, reputacji. W ocenie Sądu insynuacje zastosowane przez stronę pozwaną na temat powódki, zarówno według wzorca subiektywnego, jak i obiektywnego, muszą być kwalifikowane, jako naruszenie dobra osobistego. Jak wynika z zeznań powódki, na skutek rozpowszechnienia powyższych wpisów powódka otrzymuje mniej zleceń, a jej dochodu uległy znacznemu zmniejszeniu. W świetle powyższych okoliczności nie ulega wątpliwości, iż dobra osobiste powódki zostały naruszone.

Odnosząc się do kwestii bezprawności naruszenia dóbr osobistych powódki wskazać należy, że bezprawnym jest każde działanie naruszające dobro osobiste, jeżeli nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających takie działanie. Do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych na ogół zalicza się m.in.: działanie w ramach obowiązującego porządku prawnego, włączając w to zasady współżycia społecznego, wykonywanie prawa podmiotowego, w warunkach niewskazujących na jego nadużycie, zezwolenie (zgoda), z tym jednak zastrzeżeniem, że nie można tej okoliczności traktować jako uchylającej bezprawność, nieistnienie (brak) zasługującego na ochronę interesu, potrzeba ochrony wartości nadrzędnych i inne jeszcze ujęcia zagadnienia w przepisach szczególnych.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew, powołała się na kontratyp wyłączający bezprawność naruszenia dóbr osobistych, wskazując, że celem publikacji było działanie w interesie społecznym – aby przestrzec użytkowników Internetu przed procederem tzw. „copyright trolling”, rzekomo uprawianego przez powódkę. Podkreślono również, że pozwany L. B. publikując przedmiotowe artykuły kierował się przepisami Prawa Prasowego.

Ważny interes publiczny wyraża się w zasadzie jawności życia publicznego i prawie społeczeństwa do informacji. Podkreślić jednakże należy, że powoływanie się na wyłączenie bezprawności naruszenia dóbr osobistych z powodu działania w obronie społecznie uzasadnionego interesu wymaga wykazania, że krytyka opiera się na informacjach, które zostały rzetelnie i starannie zebrane oraz zweryfikowane (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2015 r., IV CSK 557/14). Sąd Najwyższy w przywołanym orzeczeniu podkreślił, że jedynie krytyka rzeczowa i rzetelna może rzeczywiście służyć dobru społecznemu.

Równocześnie odnosząc się do przepisów ustawy Prawo prasowe, na które powoływała się strona pozwana, wskazać należy, że jest oczywistym, iż zapisy powyższej ustawy zapewniają autorom artykułów prasowych wolność wypowiedzi i urzeczywistnianie prawa obywateli do ich rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej. Równocześnie prasa jest zobowiązana do prawdziwego przedstawiania omawianych zjawisk (art. 6 ust 1) i zobowiązuje dziennikarza do działania zgodnie z etyką zawodową i zasadami współżycia społecznego w granicach określonych przepisami prawa (art. 10 ust. 1) oraz do zachowania szczególnej staranności i rzetelności podczas zbierania i wykorzystania materiałów prasowych, zwłaszcza do sprawdzenia zgodności z prawdą uzyskanych informacji lub podania ich źródła oraz do ochrony dóbr osobistych (art. 12 pp).

Okoliczności przedmiotowej sprawy wskazują, że strona pozwana sporządzając i publikując przedmiotowe wpisy nie czyniła zadość przedstawionym powyżej zasadom. Nie przedstawiono żadnego dowodu na potwierdzenie prawdziwości zarzutów zawartych w opublikowanych wpisach internetowych. Zarzucanie powódce, jakoby umieszczała w Internecie zdjęcia niepodpisane w oczekiwaniu na ich nieświadome użycie przez daną osobę, której następnie będzie mogła wytoczyć proces o ochronę praw autorskich, nie zostało w żaden sposób udowodnione, czy choćby uprawdopodobnione. Powódka udostępniła swoje zdjęcia autorskie z oznaczeniem autorstwa na stronie internetowej, gdzie w sposób jasny i rzeczowy wskazuje na zasady korzystania z wykonanych przez nią zdjęć. Co więcej, obowiązujące przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo autorskie i prawa pokrewne, nie uzależniają możliwości dochodzenia ochrony praw autorskich od podpisania wykonanych przez siebie zdjęć. Pozwani nie przedstawili żadnego dowodu, który wskazywałby na to, że powódka praktykuje nieetyczne zachowania. Podpieranie się w konstruowaniu krytyki i tak dalece mocnych osądów wobec powódki, artykułami z Internetu, których zasadność w żadnej mierze nie została sprawdzona, wskazuje na nie dochowanie przez stronę pozwaną zasad szczególnej staranności i rzetelności. Pozwany L. B. oparł swoje osądy jedynie o artykuły jednej osoby, a przyczynkiem do zamieszczenia artykułów dotyczących powódki, był fakt przegrania przez niego procesu z J. P. (1). Ponadto, w odpowiedzi na pozew, sami pozwani wskazali, że działania powódki polegają na wykorzystywaniu istniejących procedur ochrony prawa autorskiego. Tym samym nie jest możliwym czynienie zarzutu powódce, że korzysta ona z dostępnych środków prawnych, celem ochrony swoich praw. Pozwani nie wskazali na żadne orzeczenie sądowe stwierdzające niewłaściwość praktyk stosowanych przez J. P. (1). Strona pozwana powołała się jedynie na wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie o sygn. akt I C 1813/14 z powództwa J. P. (1), który orzekł, że całokształt okoliczności sprawy wskazuje, że powódka świadomie wykorzystuje brak jednoznacznej i wyraźnej informacji o swoim autorstwie utworów fotograficznych zamieszczonych w Internecie, które nie są dostatecznie zabezpieczone technicznie przed rozpowszechnianiem bez jej wiedzy i zgody, co zostało ocenione w kategorii możliwości nadużycia prawa podmiotowego z art. 5 k.c. Powyższe orzeczenie zostało jednakże zmienione wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 4 lutego 2016 r., w sprawie o sygn. akt I ACa 1107/15, który uznał, że doszło do naruszenia autorskich praw osobistych powódki.

Takie instrumentalne wykorzystywanie przez pozwanych nieprawomocnych orzeczeń sądowych nie może stanowić o zasadności przyjętych przez nich twierdzeń. Wskazuje na instrumentalne poszukiwanie dowodów pod przyjętą przez autorów wpisu tezę, przy jednoczesnym ignorowaniu szeregu wyroków uwzględniających roszczenia powódki o ochronę praw autorskich. Takie postępowanie jest sprzeczne z wyrażoną w ustawie Prawo prasowe zasadą szczególnej staranności i rzetelności podczas zbierania materiałów, w oparciu o które sporządza się artykuły prasowe. Wyrażona w przedmiotowych artykułach krytyka powódki nie miała zatem nic wspólnego z rzetelnością dziennikarską. Przedmiotowa krytyka powódki przez L. B. nie charakteryzowała się także przymiotem rzeczowości. W przedmiotowych artykułach zastosowano formy wypowiedzi, które znieważały i poniżały powódkę, szydząc z jej wyglądu, charakteru, deprecjonując doświadczenie zawodowe i dorobek artystyczny. Taki sposób krytyki jest nieakceptowalny. W żadnej mierze nie miał on na celu ujawnienia rzekomo niewłaściwych praktyk J. P. (1), a jedynie jej poniżenie w oczach opinii publicznej. Interes publiczny nie polega na umożliwieniu w granicach prawa szydzenia z wyglądu innego człowieka czy też pogardliwym wypowiedzianiu się o twórczości artystycznej danej osoby. Na gruncie ww. przepisów naruszenie dóbr osobistych powódki należy uznać za bezprawne. Pozwani nie obalili domniemania bezprawności; nie wykazali bowiem aby działali w szeroko pojętym interesie społecznym.

Odnosząc się do pozostałych wpisów zamieszczonych przez pozwanych, tj. „(...)” oraz „Odpowiedź fundacji”, Sąd nie dopatrzył się w nich naruszenia dóbr osobistych powódki.

We wpisach zamieszczonych pod adresami: (...) i (...) zamieszczona została treść pisma pełnomocnika powódki, w którym wezwał on stronę pozwaną do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych i do zapłaty. Pod przedmiotowym pismem zamieszczono odpowiedź pozwanych, w której odniesiono się do powyższego wezwania. Przedmiotowe publikacje zawierają jedynie stanowiska obu stron sporu. Została w nich zawarta, w sposób niezmanipulowany, argumentacja strony powodowej, domagającej się zaprzestania naruszenia dóbr osobistych. Z lektury rzeczonych artykułów wynika w sposób jednoznaczny, że powódka nie akceptuje formy i treści publikacji znajdującej się pod adresem (...). Z treścią stanowiska powódki mogą zapoznać się czytelnicy serwisu internetowego prowadzonego przez pozwanych. Tym samym powódka nie udowodniła, by w przedmiotowych publikacjach zostały naruszone jej dobra osobiste.

Sąd oddalił również żądanie powódki w przedmiocie usunięcia artykułu pt. „(...)”, rzekomo rozpowszechnionego pod adresem (...). Wskazać bowiem należy, że wskazany adres internetowy jest stroną główną pozwanej fundacji. Wydruki przedłożone przez powódkę, w istocie wskazują, że na tej stronie został zamieszczony link do artykułu o powódce o powyższym tytule, jednakże strona powodowa nie załączyła do akt sprawy przedmiotowego artykułu, nie wywiązując się z obowiązków dowodowych wskazanych w art. 6 k.c. Wobec powyższego nie było możliwe orzeczenie o zakazaniu publikacji powyższego wpisu, albowiem Sąd dysponował jedynie linkiem i jego tytułem. Nie znając treści przedmiotowego artykułu nie było możliwe ustalenie, czy w istocie w sposób bezprawny narusza on dobra osobiste strony powodowej.

Jak podniesiono powyżej, osoba, której dobro osobiste zostało bezprawnie zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania. W razie dokonanego naruszenia może ona także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków. Sąd uznał za uzasadnione i nakazał stronie pozwanej zadośćuczynienie krzywd powódki poprzez niezwłoczne usunięcie z serwisów internetowych artykułów pt. (...) autorstwa L. B., zamieszczonego pod adresem (...) oraz „(...)” rozpowszechnionego pod adresem (...). Usunięcie ww. informacji jest uzasadnione wobec faktu naruszenia dóbr osobistych powódki we wskazywanych publikacjach. W ocenie Sądu, powyższe czynności uczynią w sposób należyty zadość naruszeniu dóbr osobistych powódki.

Zgodnie z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Mając na względzie całokształt okoliczności towarzyszących zdarzeniu i jego konsekwencje w sferze osobistej powódki, Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie zostały spełnione przesłanki warunkujące możliwość dochodzenia zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę, określone w art. 24 k. c. w zw. z art. 448 k.c. Zadośćuczynienie ze względu na kompensacyjny charakter nie może być symboliczne, lecz musi przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną, z drugiej jednak strony musi być utrzymane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Zdaniem Sądu przesłanki te spełnia zasądzone na rzecz powódki zadośćuczynienie w łącznej kwocie 28.000,00 zł. Sąd miał na uwadze zarówno powyższe względy jak i przede wszystkim kompensacyjny charakter roszczenia z art. 448 k.c. Na taką funkcję tego roszczenia wskazał Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z dnia 09 września 2008 roku (CZP 31/08, nie publ.). W uzasadnieniu Sąd Najwyższy stwierdził, iż zadośćuczynienie „pełni funkcję kompensacyjną, ponieważ zmierza przede wszystkim do wyrównania uszczerbku w dobrach prawnie chronionych i przywrócenia ich poprzedniego stanu. Innymi słowy, ma stanowić ekwiwalent pieniężny doznanego szkody niemajątkowej przez dostarczenie poszkodowanemu realnej korzyści ekonomicznej.” Przyznane powódce zadośćuczynienie za doznaną krzywdę jest zdaniem Sądu odpowiednie, biorąc pod uwagę zarówno rodzaj naruszonych dóbr osobistych o doniosłym znaczeniu dla powódki, skalę tych naruszeń oraz ujemne przeżycia psychiczne spowodowane naruszeniem. Sąd uznał, że zasądzona kwota jest dla powódki odczuwalna, a jednocześnie nie wykracza poza cel, który winien polegać na udzieleniu realnej satysfakcji poszkodowanemu.

O kosztach procesu orzeczono w trybie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozdzielenia. Wobec orzeczenia zasądzającego na rzecz powódki łączną kwotę 28.000,00 zł, strona powodowa wygrała sprawę w 50 %. Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od strony pozwanej kwotę 4.465,00 zł tytułem połowy kosztów procesu.